Datum raad	20 februari 2025	Zaaknummer	2743258
Datum college	21 januari 2025		
		Portefeuille	Zorg, volksgezondheid, wonen H.J. Compagne
Onderwerp	Regioplan en centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2026-2030		

Samenvatting
We willen dat alle inwoners van de regio Meierij en Bommelerwaard meedoen in de samenleving, ook de mensen die ondersteuning krijgen vanuit beschermd wonen(BW) en maatschappelijke opvang (MO). Deze ambitie willen we blijven realiseren in samenwerking met gemeenten, ervaringsdeskundigen, zorgaanbieders, woningcorporaties en andere ketenpartners in onze regio in de periode 2026-2030.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
Programma 6 Sociaal Domein

Behandeling in commissie
13 februari 2025

Ontwerpbesluit gemeenteraad
1. Het Regioplan Thuis in de Wijk, actualisatie van het regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2026 e.v. Regio Meierij en Bommelerwaard, vast te stellen.
2. In te stemmen met het aangaan van een nieuwe Centrumregeling Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken Meierij-Bommelerwaard voor de periode 2026-2030.
3. Geen zienswijze in te dienen op de voorgenomen Centrumregeling Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken Meierij-Bommelerwaard 2026-2030.

Waarom naar de raad
Dit Regioplan 2026-2030 is een actualisatie van de Regiovisie 2020 e.v. en het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022 e.v. We willen de ingezette samenwerking continueren. De huidige centrumregeling voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken loopt tot en met 2025. Om die reden vragen wij om in te stemmen met het vernieuwen van de centrumregeling tot 2030.

Eerder genomen besluiten
Raadvergadering van 4 november 2021: Vaststelling regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen, Regio Meierij en Bommelerwaard 2022-2025.

Aanleiding
We willen als regio gezamenlijk doorgaan met de transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang: van grootschalige opvang en intramurale zorg naar kleinschalige zorg en opvang, spreiding over de regio, uitstroom naar zelfstandig wonen, ambulante ondersteuning en een zachte landing in onze wijken en dorpen.
Dit Regioplan 2026-2030 is een actualisatie van de Regiovisie 2020 e.v. en het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022 e.v. We willen de ingezette samenwerking continueren. De huidige centrumregeling voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken loopt tot en met 2025. Om die reden vragen wij de raad om in te stemmen met het vernieuwen van de centrumregeling tot 2030.

Argumenten
1.1 Het geactualiseerde regioplan Thuis in de Wijk bevat de samenwerkingsagenda voor de komende vier jaar.
Deze beleidsactualisatie geeft een actueel beeld van de ingezette transformatie van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en zorg & veiligheid. Het geeft aan welke ontwikkelingen we in gang hebben gezet, zowel regionaal als in de zeven gemeenten, en welke opgaven we nog hebben.

2.1 We stellen een nieuwe centrumregeling vast voor een periode van vier jaar
De centrumregeling 2022-2025 bevat een optie om deze met telkens één jaar te verlengen. Daar maken we geen gebruik van. De reden daarvoor is dat dit een raadsbevoegdheid is, waardoor we ieder jaar naar alle colleges én alle raden in de regio zouden moeten voor een verlengingsbesluit. Dat is een te grote belasting voor raden, colleges en ambtelijke capaciteit. We stellen de raad voor om in te stemmen met het aangaan van een nieuwe centrumregeling voor de duur van vier jaar (2026-2030).

2.2 De regionale samenwerking wordt gecontinueerd onder dezelfde condities als in de periode 2022-2025.
De samenwerkingsafspraken tussen de zeven gemeenten blijven op hoofdlijnen gelijk. ’s-Hertogenbosch is wettelijk aangewezen als centrumgemeente voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Indien de doordecentralisatie beschermd wonen wettelijk wordt ingevoerd, blijven we tot 2030 in financiële solidariteit samenwerken vanuit één regionale begroting. Voor maatschappelijke opvang blijft ’s-Hertogenbosch wettelijk centrumgemeente. Zorg

& Veiligheid is een lokale bevoegdheid, waarbij we regionaal gezamenlijk Wvggz-taken en bemoeizorg inkopen.

3.1 De centrumregeling wordt opnieuw door de raden vastgesteld, waarbij er met name beperkte en/of technische wijzigingen in de tekst worden voorgesteld.
De belangrijkste wijzigen die – in vergelijking met de centrumregeling 2022-2025 – in de nieuwe centrumregeling worden voorgesteld zijn:

- De verlenging van de samenwerking met vier jaar (2026-2030) (overweging/preambule en art. 32, lid 1 en 2);
- De financiële verdeelsleutel tussen gemeenten is aangepast (twee peildata i.p.v. één), hetgeen een evenwichtiger verdeling tussen de gemeenten oplevert (art. 1, lid y);
- De lokale toegangsteams/wijkteams zijn ook verantwoordelijk geworden voor de toegang maatschappelijke opvang (art. 3 lid 6);
- De eigen bijdragen voor beschermd wonen zijn door het abonnementstarief niet te onderscheiden binnen de betaling vanuit het CAK aan gemeenten en dus niet te verrekenen tussen gemeenten en centrumgemeente (art. 7 lid 3). Veel cliënten BW MO vallen onder vrijstellingen voor eigen bijdragen vanwege hun lage inkomen.
- De lokale uitvoeringsmiddelen voor BW MO en de tussentijdse uitkeringen uit de Reserve regionaal BW MO worden lokaal zo veel mogelijk ingezet in het sociaal domein, in het bijzonder op het brede terrein van beschermd wonen/ggz en maatschappelijke opvang/dakloosheid (‘gentlemens agreement’) (art. 7 lid 6);
- De artikelen over toezicht en handhaving zijn aangescherpt en de manager van de Regionale Inkooporganisatie Zorg (RIOZ) wordt aangewezen als toezichthouder (1 lid w, artikel 5 en artikel 17). Dit om ook regionaal zorgfraude aan te kunnen pakken, naast het regionale toezicht op kwaliteit dat al in de centrumregeling 2022-2025 was geregeld.
- De centrumregeling kan maximaal tweemaal één jaar door de colleges worden verlengd. Het instellen, wijzigen, toe- en uitreden en opheffen van de centrumregeling is voorbehouden aan de raden (art. 32, lid 3).

3.2 Indien u als raad een wijziging (‘zienswijze’) wilt aanbrengen in de voorgenomen centrumregeling, kunt u daartoe een motie aannemen.
U kunt als raad een zienswijze indienen op de voorgenomen tekst van de centrumregeling (Wet Gemeenschappelijke Regelingen, art. 1 lid 2). Later dit jaar zullen wij uw raad toestemming vragen om de definitieve tekst van de centrumregeling vast te stellen. Uw raad kan dan enkel toestemming onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (Wgr art 1, lid 4).

Kanttekeningen

1.1 De Wet Woonplaatsbeginsel beschermd wonen (doordecentralisatie) is meermaals uitgesteld
De gemeente ’s-Hertogenbosch is wettelijk aangewezen als centrumgemeente voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De Wet Woonplaatsbeginsel beschermd wonen (doordecentralisatie) is meermaals uitgesteld. Deze wet zou in 2022 worden ingevoerd, maar is inmiddels uitgesteld tot 2026 en mogelijk volgt verder uitstel of zelfs afstel. Indien de doordecentralisatie wel landelijk wordt ingevoerd, blijft voor gemeenten de verplichting bestaan om regionaal samen te werken (Norm van Opdrachtgeverschap).

De centrumgemeentetaak voor maatschappelijke opvang staat landelijk niet ter discussie, die taak blijft wettelijk bij centrumgemeente ’s-Hertogenbosch.

1.2 We houden als regio onder andere rekening met een mogelijke bezuiniging op de regionale integratieuitkering voor beschermd wonen vanwege het financiële tekort van de rijksoverheid op de Wet Langdurige Zorg (Wlz) voor GGZ-wonen.
In meerjarig perspectief hebben we een overschot op de regionale begroting van € 5 mln., waarbij het structurele tekort op maatschappelijke opvang van € 2 mln. al is verdisconteerd.
We houden als regio onder andere rekening met een mogelijke bezuiniging op de regionale integratieuitkering voor beschermd wonen vanwege het financiële tekort van de rijksoverheid op de Wet Langdurige Zorg (Wlz) voor GGZ-wonen.
Aan de doordecentralisatie van beschermd wonen is een herverdeling van financiële middelen gekoppeld tussen regio’s. Onze regio zou – volgens een raming uit 2021 – een voordeelregio zijn.

Communicatie
N.v.t.

Participatie
Het regioplan en de centrumregeling zijn op besproken met de Adviesraad Sociaal Domein.
In 2024 zijn voor het regionale plan van aanpak dakloosheid een groot aantal themasessies georganiseerd over wonen, werk & inkomen, zorg, toegang etc. Als regio zijn we voor BW en MO via overlegtafels frequent in gesprek met zorgaanbieders en woningcorporaties.
De participatie van cliënten loopt langs diverse wegen. De Universiteit van Amsterdam heeft 5 jaar lang (2017-2023) onderzoek gedaan met ervaringsdeskundige onderzoekers onder onze cliënten MO en BW. In 2024 hebben wij een eigen cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. Markieza en Door & Voor zijn onze regionale ontwikkelpartners op het terrein van ervaringsdeskundigheid.

Duurzaamheid
Door structurele samenwerking tussen regiogemeenten en andere betrokken partijen zorgen we dat passende ondersteuning voor al onze inwoners geboden kan worden op een manier waarbij effectief en kostenefficiënt wordt omgegaan met beschikbare middelen.

Financiële toelichting
Het voorstel is om de centrumregeling opnieuw voor 4 jaar aan te gaan (2026-2030) waarbij de huidige samenwerkings- en financiële afspraken worden gecontinueerd.
Voor het Regioplan werken we vanuit een regionale meerjarenbegroting voor Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De inkomsten worden gevormd door de rijksmiddelen BW en MO die bij de centrumgemeente voor onze regio binnenkomen.

Voor de deelnemende gemeenten zijn lokale uitvoeringsmiddelen beschikbaar en zo mogelijk tussentijdse uitkeringen uit de regionale reserve BW MO. Hierbij is regionaal afgesproken (‘gentlemens agreement’) dat deze middelen lokaal bij voorkeur worden ingezet in het sociaal domein, in het bijzonder voor de doelgroep van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
In Meierijstad hebben we een bestemmingsreserve Beschermd wonen gevormd waar de

overschotten op de lokale uitvoeringsgelden en de uitkeringen uit de regionale reserve in worden gestort. Financiële risico's, zoals mogelijke rijksbezuinigingen op het regionaal budget beschermd wonen, vangen we gezamenlijk regionaal op.

Planning
N.v.t.

Rechtsbescherming
De gemeente 's-Hertogenbosch is wettelijk aangewezen als centrumgemeente voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De Wet Woonplaatsbeginsel beschermd wonen (doordecentralisatie) is meermaals uitgesteld. Deze wet zou in 2022 worden ingevoerd, maar is inmiddels uitgesteld tot 2026 en mogelijk volgt verder uitstel of zelfs afstel. Indien de doordecentralisatie wel landelijk wordt ingevoerd, blijft voor gemeenten de verplichting bestaan om regionaal samen te werken (Norm van Opdrachtgeverschap). De centrumgemeentetaak voor maatschappelijke opvang staat landelijk niet ter discussie, die taak blijft wettelijk bij centrumgemeente 's-Hertogenbosch.

Monitoring en evaluatie
Nv.t.

Bijlagen
1. Regioplan Thuis in de Wijk, Actualisatie Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2026 e.v. Regio Meierij en Bommelerwaard.
2. Was-wordt-tabel voorgenomen centrumregeling 'Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken Meierij-Bommelerwaard 2026-2030'.

Onderliggende documenten
N.v.t.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.J.M. Meertens	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 21 januari 2025

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Besluit gemeenteraad:

1. Vaststellen van het Regioplan Thuis in de Wijk, Actualisatie regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2026 e.v. Regio Meierij en Bommelerwaard.
2. Instemmen met het aangaan van een nieuwe Centrumregeling Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken Meierij-Bommelerwaard voor de periode 2026-2030.
3. Geen zienswijze in te dienen op de voorgenomen Centrumregeling Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken Meierij-Bommelerwaard 2026-2030.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025

De raad voornoemd,
Wnd. griffier,

F.G.T.W. van Kessel - van Erp

De voorzitter,

ir. C.H.C. van Rooij